

Menú

C.Valenciana Más noticias Deportes Economía Opinión Cultura Ocio Vida y Estilo Participación Multimedia

EN DIRECTO | FÚTBOL (Copa Confederaciones): Portugal-México

Levante-EMV » València

Suscriptor

Un fulletó a la València del XVI

Hipòlita, de la família Roís de Liori que posseïa la baronia, i la seu filla Estefania creuaren una important correspondència

Francesc J. Hernàndez | 18.06.2017 | 00:55

Enfrontament per la baronia de Riba-roja. Cinc dones s'enfrontaren per la baronia de Riba-roja al segle XVI. Una d'elles fou tancada en un convent, però se'n lliurà. Un familiar assaltà el convent, no sabem si per alliberar-la o segrestar-la.

A la València dels cinc-cents hi hagué un pleit sobre la baronia de Riba-roja que donaria per a un llarg fulletó televisiu. És la història de l'àvia Beatriu, les seues filles (de pares distints) Joana i Hipòlita i les filles d'aquestes, Beatriu i Estefania, respectivament. I dels conflictes que hi hagué entre elles. Hem d'anar a pams, perquè la història, com passa en els bons fulletons, és una mica embolicada.

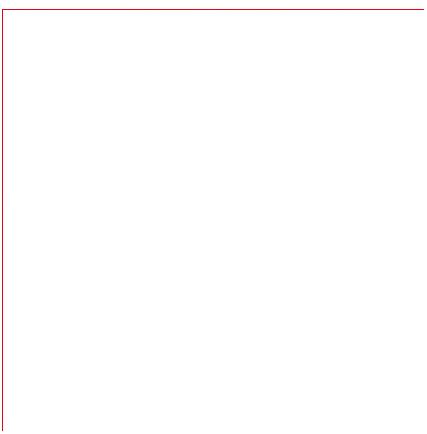

Un fulletó a la València del XVI

Fotos de la noticia

Beatriu de Montcada i Vilaragut (que anomenarem l'àvia Beatriu) va contraure matrimoni amb **Bernat de Requesens i Montcada**, virrei de Sicília. Tingueren una filla, **Joana Mateua de Requesens i de Montcada** (abreviarem: Joana). En morir Bernat, l'àvia Beatriu es va tornar a casar amb **Joan Roís de Liori**, a la família del qual pertanyia la baronia de Riba-roja. L'àvia Beatriu emprà l'erència que la seu filla Joana havia rebut del seu pare Bernat en les capitulacions del seu segon matrimoni, per comprar la baronia als Roís de Liori. La baronia passà així dels Roís de Liori a Beatriu l'àvia. Com aquesta, però, havia emprat l'erència de la filla Joana, amb la qual no mantingué bones relacions, temps després aquesta i el seu primer home, **Galceran de Requesens**, pugnaren amb l'àvia Beatriu i aconseguiren que els venguera la baronia de Riba-roja. En morir Galceran, Joana va contraure matrimoni amb **Lluís Margarit de Requesens**. Així doncs, la baronia passà a Joana (la filla de l'àvia Beatriu) i el seu segon home, Lluís. Aquests tingueren una filla, **Beatriu Margarit de Requesens** (abreviarem: Beatriu la jove).

L'octubre de 1520, Joana va fer testament a València. Hi establí una clàusula peculiar. Si la seu filla Beatriu (la jove) tenia fills legítims, aleshores heretaria les seues propietats; si no en tenia, els seus béns haurien de ser repartits equitativament entre un nebot, anomenat també **Bernat**, i la seu germanastra **Hipòlita Roís de Liori i de Montcada** (abreviarem: Hipòlita).

Suscriptor | València

Contenido exclusivo para suscriptores digitales

Fernando Giner: "El estilo Grezzi se ha instalado en la política"

Fernando Giner: "El estilo Grezzi se ha instalado en la política del ayuntamiento"

«No se puede utilizar la ideología y la radicalidad para enfrentar a las personas», asegura el...

«Trabajamos para gobernar y estoy convencido de que así será»

«Nosotros no tenemos que hacer política de moqueta o de pasillos, tenemos que estar en la calle»

Los hosteleros proponen ampliar el paseo marítimo y abrirllo a más usos

Los empresarios de las Arenas abogan por flexibilizar el plan especial para reforzar el atractivo...

Ara parlarem de l'altra branca. Aquesta Hipòlita era filla de Beatriu l'àvia i del seu segon marit ja esmentat, Joan Roís de Liori, el de la família Roís de Liori que posseïen tradicionalment la baronia de Riba-roja. El 1501, Hipòlita va contraure matrimoni amb **Lluís de Requesens Joan de Soler**, governador general de Catalunya. Tingué un fill que morí prompte, **Gaspar**, i una filla, **Estefania de Requesens**.

Hipòlita quedà vídua per segona vegada el 1509, i es dedicà a administrar les seues propietats des del seu comtat de Palamós. La filla, Estefania, va contraure matrimoni amb **Juan de Zúñiga y Avellaneda**, camarlenc i capità de la guàrdia del rei **Carles** i preceptor del seu fill **Felip**, amb el temps Felip II, del qual esdevingué el 1539 majordom major. Aquest Juan de Zúñiga era cosí germà de **Mencía de Mendoza**, la virreina de València de la qual ja hem parlat ací (vegeu Tafaneria de l'11/12/2016), la qual, en morir sense fills, deixà hereus els seus descendents, és a dir, Estefania i els seus fills. Així doncs, mare i filla, Hipòlita i Estefania, ocuparen llocs molt notables gràcies als seus matrimonis. També mantingueren una abundant correspondència. N'hem conservat 870 cartes, que el 2003 foren editades per **Laia de Ahumada** i publicades per la Universitat de València (**Max Cahner** n'havia publicat algunes el 1978). En resum, tenim cinc dones: l'Àvia Beatriu, les seues filles, de pares distints, Joana i Hipòlita, i les filles d'aquestes, Beatriu la jove i Estefania, respectivament, disputant-se la baronia de Riba-roja.

A més d'establir la peculiar clàusula testamentària, Joana també ordenà que la seua filla Beatriu (la jove) havia d'estar reclosa, fins que contraguera matrimoni, al convent dominic de Santa Caterina de Siena a València. Aquest cenobi havia estat fundat el 1491 i es trobava on ara és El Corte Inglés del carrer Pintor Sorolla (també aparegué en la tafaneria de fa un parell de setmanes a propòsit de sant **Lluís Bertran**). Joana li tenia molta devoció al convent. Allà havia estat soterrada l'Àvia Beatriu i allà volia ser soterrada ella mateixa. Seguint les ordres de la seua mare, Beatriu ingressà al convent el divendres 5 d'agost de 1521. Aleshores, Hipòlita i la seua filla trobaren una oportunitat d'enriquiment en què Beatriu no deixara el convent. I ho intentaren, com accredita la correspondència entre elles. Si Beatriu professava de monja dominica, la baronia passava a Hipòlita i al nebot **Bernat de Requesens** (que estava a Sicília). Potser coaccionada per les religioses, Beatriu decidí fer-se monja. Fins i tot, també les dominiques tenien pretensions sobre la baronia de Riba-roja, en considerar-la una dot per l'ingrés de Beatriu en l'orde dels predicadors. Temps després, però, Beatriu es penedí i volgué abandonar l'orde, la qual cosa llançava a perdre les pretensions d'Hipòlita i de les monges. Mentre Beatriu intentava que la dispensaren dels vots i mantenya un comportament poc devot, les monges la retinen i Hipòlita reclamava que la traslladaren a un altre convent d'observança més estricta perquè, al de Santa Caterina, Beatriu gaudia de privilegis com anar amb els seus vestits o disposar d'una serventa.

Hipòlita, que es feia dir «la trista comtessa de Palamós», es traslladà a València el 1534 i prengué possessió de la baronia de Riba-roja. A la ciutat estigué fins el 1538, quan tornà a les seues propietats catalanes, encara que mantingué cura del pleit. Mentrestant, Estefania movia fils a la cort per mitjà del seu home. Per exemple, el 2/1/1535, li escriu a sa mare que l'emperador Carles li ha dit al seu marit Juan: «*Ved qué puedo yo hacer, y si son menester más cartas para el duque [de Calàbria, virrei a València], o inquisidor [general]; hazedlas hacer que yo las firmaré.*» De tota manera, Beatriu també tenia suports entre importants famílies valencianes, com ara els Mascó i els Cardona. I els frares, adverteix Estefania en l'epistola de 31/1/1535, «*es giren a tots vents*». El que Estefania desitjava, en definitiva, és que Beatriu es comportés com «*pròpia filla*» d'Hipòlita, i així, «*en aquest compte la tendrem tots*» (15/1/1535). Però no ho va fer.

Beatriu demanà dispensa dels vots per casar-se precisament amb un membre de la família Cardona: **Joan de Cardona**, fill d'**Alfons de Cardona**, almirall d'Aragó i baró de Guadalest. Tant l'almirall com el lloctinent, el duc de Calàbria, donaven suport a Beatriu. Per això, per canviar el seu parer, havia de remetre-li cartes l'emperador, com hem vist.

L'estiu de 1534, **Llàtzer de Margarit** escalà la tàpia del convent de Santa Caterina per endur-se Beatriu, però no ho aconsegui. Per embolicar-ho més, Llàtzer era cosí germà de Beatriu, per part de pare, però també cosí germà d'Estefania, per part de mare. Per la qual cosa no sabem ben bé si volia alliberar-la, com sembla, o segrestar-la. El virrei no prengué mesures contra Llàtzer, però potser Beatriu sí que fou traslladada a un cenobi més rigorós. Finalment, Beatriu pogué deixar el convent i contraure matrimoni amb **Gabriel de Rojas**, emparentat amb els marquesos de Dénia. Aleshores encetà un procés per recuperar no només la baronia de Riba-roja, sinó també les rendes que s'havien produït mentre estava en possessió d'Hipòlita. Guanyà el pleit, el que significà una pèrdua de patrimoni de la família d'Estefania.

Després de l'estada a València, Hipòlita tornà a Catalunya, on portà cura de les seues propietats, continuà amb el pleit i posà en marxa un enginy per cardar les fibres tèxtils, que va fer construir a un

vocación»....

El dueño de La Pepica venderá el restaurante si recibe una buena oferta

El propietario del histórico negocio junto al mar asegura que a sus 70 años sigue «por

Todas las noticias de València

mestre de Segòvia i que provaren a Barcelona i Martorell. Als últims anys de la seu vida anà a viure a Madrid, amb la seua filla Estefania, que va quedar vídua el 1545. Un any després morí Hipòlita i Estefania el 1549. Beatriu encara visqué uns anys més. L'últim document que porta la seua signatura està datat el 1552. Tot un fulletó.

Compartir en Facebook

Compartir en Twitter

Temas relacionados:

Comunidad Valenciana

Valencia

Contenido para ti

Precisión y vértigo

17-06-2017

Los nuevos malos tiempos

17-06-2017

Als desenganyats d'ells mateixos

17-06-2017

Manuel Costa: 30 años al pie del Jardín Botánico

17-06-2017

Profesores torrentinos visitan la Torre de Bofilla en Bétera

16-06-2017

Más de un profesor en el aula para mejorar el rendimiento

15-06-2017

Enlaces recomendados: Premios Cine

Levante
 EL MERCANTIL VALENCIANO
 Mapa web
C. Valenciana

- València
- El tiempo
- Transportes en València
- Tráfico en València
- Cartelera de cine
- Fallas
- Servicios

Clasificados

- tucasa.com
- Iberpisos
- Iberanuncio
- Ibercoches
- Iberempleo
- Anuncios breves
- Cambalache

Especiales

- Lotería Navidad
- Lotería el Niño
- Fórmula 1
- Motogp
- Premios Cine
- Calendario Laboral
- Calendario Escolar

levante-emv.com

- Contacto
- Atención al lector
- Conózcanos
- Localización
- Política Medioambiental
- Aviso legal
- Política de cookies

Publicidad

- Publicidad

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

Diari de Girona | Diario de Ibiza | Diario de Mallorca | Empordà | Faro de Vigo | Información | La Opinión A Coruña | La Opinión de Málaga | La Opinión de Murcia | La Opinión de Tenerife | La Opinión de Zamora | La Provincia | La Nueva España | Levante-EMV | Mallorca Zeitung | Regió 7 | Superdeporte | The Adelaide Review | 97.7 La Radio | Euroresidentes | Lotería Navidad | Premios Cine

